

Կ-721¹-27.11.2023-ՏՀ-011

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

«ԱՎԻԱՑԻԱՅԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Ավիացիայի մասին» 2007 թվականի փետրվարի 22-ի ՀՕ-81-Ն օրենքի 6-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 3-րդ մասով.

«3. Քաղաքացիական ավիացիայի բնագավառում պետական կառավարման լիազորված մարմինների կողմից մատուցած ծառայությունների համար գանձվում է պետական տուրք՝ «Պետական տուրքի մասին» օրենքով սահմանված չափով և կարգով:»:

Հոդված 2. Սույն օրենքն ուժի մեջ է 2025 թվականի հունվարի 1-ից:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

ՓՈՓՈԽՎՈՂ ՀՈԴՎԱԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Երկրորդ ընթերցում
ԼՐԱՄՇԱԿՎԱԾ ՆԱԽԱԳԻԾ
Կ-721¹-27.11.2023-ՏՀ-011/1

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

«ԱՎԻԱՑԻԱՅԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հողված 1. «Ավիացիայի մասին» 2007 թվականի փետրվարի 22-ի ՀՕ-81-Ն օրենքի 6-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 3-րդ մասով.

«3. Քաղաքացիական ավիացիայի բնագավառում պետական կառավարման լիազորված մարմինների կողմից մատուցած ծառայությունների համար գանձվում է պետական տուրք՝ «Պետական տուրքի մասին» օրենքով սահմանված չափով և կարգով:»:

Հողված 2. Սույն օրենքն ուժի մեջ է ~~2025 թվականի հունվարի 1-ից փոփոխ պաշտոնական հրապարակման օրվանից վեց ամիս հետո:~~

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ

«ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԻ ՄԱՍԻՆ» ԵՎ «ԱՎԻԱՑԻԱՅԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՆԵՐՈՒՄ
ԼՐԱՅՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ

1. Նախագծի ընդունման անհրաժեշտությունը և նպատակը

Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտեն (այսուհետ՝ Կոմիտե) «Ավիացիայի մասին» օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն հանդիսանում է օդային տրանսպորտի բնագավառի **կանոնակարգման**, քաղաքացիական ավիացիայի և ոչ ռազմական պետական ավիացիայի գործունեության, օդային երթևեկության սպասարկման, ավիացիոն անվտանգության, թռիչքային անվտանգության, ինչպես նաև ավիացիայի բնագավառում շահագործվող վերգետնյա միջոցների և մատուցվող ծառայությունների ապահովության ու անվտանգության **կանոնակարգման**, ավիացիոն ծառայությունների և Հայաստանի Հանրապետությունում գործող ավիացիոն ենթակառուցվածքների **վերահսկողության** իրականացման ոլորտում:

Կոմիտեն կանոնակարգման և վերահսկողության գործառույթների հետ մեկտեղ Օրենքի համաձայն ներկայումս մատուցում է մի շարք ծառայություններ, որոնց համար, սակայն, չեն գանձվում պետական տուրք կամ վճար:

Այս առնչությամբ Կոմիտեի կողմից ուսումնասիրվել է միջազգային փորձը, որը ցույց է տվել, որ աշխարհի մի շարք երկրներում ավիացիոն իշխանությունների կողմից համանման ծառայությունները մատուցվում են վճարովի հիմունքներով: Մասնավորապես ուսումնասիրվել են Վրաստանի, Լատվիայի, Սինգապուրի և մի շարք այլ երկրների փորձը:

«Պետական տուրքի մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծով ներկայացված ծառայությունների համար տուրքի չափը հաշվարկվել է մարդ/ժամ սկզբունքով՝ հաշվի առնելով ներկայումս նշված ծառայության համար ծախսվող փաստացի աշխատաժամանակը, օգտագործվող ռեսուրսները, ծառայության բնույթը և միջազգային պրակտիկայում գործող վճարների համադրումները:

«Ավիացիայի մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծով նախատեսվում է ավիացիայի բնագավառում մատուցվող ծառայությունների համար գանձել պետական տուրք:

2. Ակնկալվող արդյունքը

Նախագծի ընդունման արդյունքում Կոմիտեի կողմից մատուցվող ծառայությունների համար կսահմանվի պետական տուրք, որը կնպաստի ավիացիայի բնագավառում ֆինանսապես կայուն ընկերությունների ներգրավմանը: Այդ հանգամանքը որոշ չափով կխթանի ավիացիոն ծառայությունների որակի բարելավմանը, ինչպես նաև տվյալ ոլորտից օգտվողների շահերի ապահովմանը:

3. Կապը ռազմավարական փաստաթղթերի հետ.

Հայաստանի վերափոխման ռազմավարություն 2050, Կառավարության 2021-2026թթ. Ծրագիր, ոլորտային և/կամ այլ ռազմավարություններ.

Նախագծի մշակումը չի բխում որևէ ռազմավարական փաստաթղթից:

4. Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի եկամուտներում և ծախսերում սպասվելիք փոփոխությունները

Օրենքների նախագծերի ընդունմամբ պետական բյուջեի եկամուտները կավելանան տարեկան մոտ 150 մլն դրամով:

Ա Մ Փ Ո Փ Ա Թ Ե Ր Թ

**ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑՄԱՄԲ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ «ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ
 ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ԵՎ «ԱՎԻԱՑԻԱՅԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»
 ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ (Կ-721-27.11.2023-ՏՀ-011/1) ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԻ**

№	Առաջարկության (փոփոխության, լրացման) հեղինակը	Հոդվածը, կետը, որին վերաբերում է առաջարկությունը	Առաջարկություն (փոփոխություն, լրացում)	Առաջարկության վերաբերյալ հեղինակի (հիմնական զեկուցողի) եզրակացությունը	Առաջարկություններն ընդունելու կամ մերժելու վերաբերյալ հանձնաժողովի որոշումը
1	2	3	4	5	6
1.	ՀՀ կառավարություն	«Պետական տուրքի մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդված	«Պետական տուրքի մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի (այսուհետ նաեւ՝ Նախագիծ) 1-ին հոդվածից առաջարկում ենք հանել «(այսուհետ՝ Օրենք)» ձեակերպումը՝ հիմք ընդունելով այն հանգամանքը, որ Նախագծում «Պետական տուրքի մասին» օրենքին այլեւս հղում չի կատարվում:	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն՝ Նախագծի 1-ին հոդվածից հանվել է «(այսուհետ՝ Օրենք)» ձեակերպումը:	Ընդունվել է:
2.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծի 1-ին հոդվածի	Հիմք ընդունելով «Ավիացիայի մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի 1,1-ին կետի 6-	Ընդունվել է: Նախագծում	Ընդունվել է:

		<p>1-ին մասով Օրենքում լրացվող նոր 20.3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 10-րդ կետի «ա», «բ», «է», «ը», «թ», «ժ», «ժա» ենթակետեր</p>	<p>րդ ենթակետը՝ նախարարը հաստատում է Հայաստանի Հանրապետությունում ավիացիոն ուսումնական կազմակերպությունների սերտիֆիկացման և օտարերկրյա ավիացիոն ուսումնական կազմակերպությունների սերտիֆիկատների հաստատման կարգը, ինչպես նաև ղեկավարվելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 40-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի պահանջներով, Օրենքի գործող պահանջի համապատասխանության ապահովման նպատակով առաջարկում ենք Նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին մասով Օրենքում լրացվող նոր 20.3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 10-րդ կետում և դրա ենթակետերում «հաստատությունների» բառը փոխարինել «կազմակերպությունների» բառով, իսկ «վկայականի» բառը՝ «սերտիֆիկատի» բառով:</p>	<p>կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:</p>	
3.	ՀՀ կառավարություն	<p>Նախագծի 1-ին հոդվածով՝ Օրենքի նոր լրացվող 20.3-րդ կետում</p>	<p>Նախագծի 1-ին հոդվածով՝ Օրենքի նոր լրացվող 20.3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 12-րդ կետի «ա» ենթակետում տեղի է ունեցել վրիպակ: Հաշվի առնելով վերոնշյալը առաջարկում ենք «50000-</p>	<p>Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:</p>	<p>Ընդունվել է:</p>

		րդ հոդվածի 1-ին մասի 12-րդ կետի «ա» ենթակետ	ապատիկի» թիվը փոխարինել «5000-ապատիկի» թվով, իսկ «5000-ապատիկի» թիվը փոխարինել «500-ապատիկի» թվով:		
4.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին մասով Օրենքում լրացվող նոր 20.3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 13-րդ կետ «ը» և «ԺԺ» ենթակետեր	Հիմք ընդունելով Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտեի նախագահի 21.07.2021թ. N 2-Ն հրամանի պահանջները՝ առաջարկում ենք Նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին մասով Օրենքում լրացվող նոր 20.3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 13-րդ կետի «ը» և «ԺԺ» ենթակետերում «ճանաչման քննության համար» ձևակերպումը փոխարինել «ճանաչման նպատակով տեսական գիտելիքների թեստավորման համար» ձևակերպմամբ:	Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել է փոփոխություն և Նախագիծը համապատասխանեցվել է Քաղաքացիական ավիացիայի կոմիտեի նախագահի 21.07.2021թ. N 2-Ն հրամանի պահանջներին:	Ընդունվել է:
5.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծի 1-ին հոդվածով՝ «Պետական տուրքի մասին» օրենքում նոր լրացվող 20.3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 13-	Նախագծի 1-ին հոդվածով՝ «Պետական տուրքի մասին» օրենքում (այսուհետ՝ Օրենք) նոր լրացվող 20.3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 13-րդ կետի «ը» ենթակետին հաջորդում է «13.9.1» կետը, առաջարկում ենք ապահովել Նախագծի 1-ին հոդվածով Օրենքում նոր լրացվող 20.3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 13-րդ կետի համարակալման հաջորդականությունը՝	Ընդունվել է: Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն՝ օրենքում նոր լրացվող 20.3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 13-րդ կետի «ը»	Ընդունվել է:

		րդ կետ	հիմք ընդունելով «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 14-րդ հոդվածի 7-րդ մասը, համաձայն որի՝ «Օրենսդրական ակտի հոդվածները, մասերը եւ կետերը համարակալվում են արաբական թվանշաններով: Հոդվածում ենթակետերը համարակալվում են հայերենի այբուբենի փոքրատառերով: Հոդվածների եւ մասերի համարները տեքստից բաժանվում են միջակետերով, իսկ հոդվածների կետերի համարները՝ փակագծերով: Հոդվածում ենթակետի՝ հայերենի այբուբենի փոքրատառերով նշված համարները տեքստից բաժանվում են միջակետով:»:	ենթակետին հաջորդող «13.9.1» կետի համարակալումը փոփոխվել է՝ ապահովելով Նախագծի 1-ին հոդվածով Օրենքում նոր լրացվող 20.3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 13-րդ կետի համարակալման հաջորդականությունը:	
6.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին մասով Օրենքում լրացվող նոր 20.3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 13-րդ կետի «Ժթ» և «ԺԺ» ենթակետեր	Հաշվի առնելով Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարի 2023 թվականի հունիսի 14-ի թիվ 06-Ն հրամանի Հավելվածի 1-ի 6-րդ կետի 1-ին ենթակետի ա. պարբերությունում կիրառվող ձևակերպումները առաջարկում ենք Նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին մասով Օրենքում լրացվող նոր 20.3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 13-րդ կետի Ժթ. և ԺԺ. ենթակետերի «օդապարիկի» բառից առաջ լրացնել «ազատ» բառը:	Ընդունվել է: Նախագծի նշված ենթակետերում «օդապարիկի» բառից առաջ լրացվել է «ազատ» բառը՝ համապատասխանեցնելով Հայաստանի Հանրապետության տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարի 2023	Ընդունվել է:

				թվականի հունիսի 14-ի թիվ 06-Ն հրամանին:	
7.	ՀՀ կառավարություն	Նախագծի 1-ին հոդվածով՝ Օրենքի նոր լրացվող 20.3-րդ հոդվածի 2-րդ հոդված	Նախագծի 1-ին հոդվածով՝ Օրենքի նոր լրացվող 20.3-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի «ա» ենթակետի համաձայն՝ «Քաղաքացիական ավիացիայի միջազգային կազմակերպության (ԻԿԱՕ) միջազգային ստանդարտներով սահմանված ճշգրիտ վայրէջքի համար II/III կարգախմբով վազբուղու ատերոդրոմի սերտիֆիկատի (այսուհետ՝ սերտիֆիկատ) պահպանության համար՝ գանձվում է պետական տուրք տարեկան բազային տուրքի 500-ապատիկի չափով»: Օրենքի 34-րդ հոդվածի 3-րդ պարբերության համաձայն՝ «Սույն օրենքով սահմանված տարեկան հերթական պետական տուրքի վճարումը յուրաքանչյուր առաջիկա տարվա համար կատարվում է մինչև առաջիկա տարին սկսելը՝ լիազոր մարմնի կողմից տարեկան պետական տուրքի գանձման օբյեկտ հանդիսացող ծառայությունների մատուցման կամ գործողությունների կատարման արդյունքում փաստաթղթերի	Ընդունվել է: Նախագծի 2-րդ հոդվածով սահմանվել է գործող շահառուների կողմից տարեկան պահպանության համար պետական տուրքի վճարման ժամկետ:	Ընդունվել է:

			<p>(հրավունքների, թույլտվությունների, արտոնագրերի, լիցենզիաների, որակավորման վկայականների) վրա նշված փաստաթղթերի (հրավունքների, թույլտվությունների, արտոնագրերի, լիցենզիաների, որակավորման վկայականների) տրման կամ օրենքով սահմանված դեպքերում գործունեության որոշ տեսակներ իրականացնելու վերաբերյալ ծանուցում ներկայացրած անձանց հաշվառման ամսաթվից ոչ ուշ:»:</p> <p>Վերոգրյալից ելնելով ստացվում է, որ սերտիֆիկատի պահպանության համար նախատեսված պետական տուրքի տարեկան վճարումը յուրաքանչյուր առաջիկա տարվա համար պետք է կատարվի մինչև առաջիկա տարին սկսելը:</p> <p>Հարկ է նկատել, որ Նախագծում բացակայում են անցումային դրույթներ ավիացիայի բնագավառում մատուցվող ծառայությունների՝ սերտիֆիկատի պահպանության համար առաջին տարվա տարեկան պետական տուրքը վճարելու կարգի եւ ժամկետների վերաբերյալ: Անցումային դրույթի</p>	
--	--	--	--	--

			<p>բացակայության պայմաններում վերոնշյալ սերտիֆիկատի պահպանության համար պետական տուրքի տվյալ տարվա վճարումը հնարավոր չի լինի կատարել Օրենքով նախատեսված ժամկետում, քանի որ տվյալ տարվա պետական տուրքի վճարման Օրենքով նախատեսված ժամկետը, այն է՝ մինչև առաջիկա տարին սկսելը, վրա հասած կլինի: Այս դեպքում առաջարկում ենք ուժի մեջ մտնելու տարվա համար սահմանել այդ տարվա սերտիֆիկատի պահպանման համար տարեկան պետական տուրքի վճարման Օրենքի 34-րդ հոդվածի 3-րդ պարբերությամբ սահմանված ժամկետից տարբերվող ժամկետ: Նույն դիտարկումը վերաբերում է նաև Նախագծով նախատեսված մնացյալ պետական տուրքի տարեկան վճարումներին:</p>		
8.	ՀՀ կառավարություն	«Պետական տուրքի մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» և	Նախագծի 2-րդ հոդվածի համաձայն՝ «Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվանից վեց ամիս հետո»: Ինչից բխում է, որ Նախագծով սահմանված բոլոր կարգավորումների ուժի մեջ մտնելու ժամկետ սահմանված է	Ընդունվել է: Երկու նախագծերում էլ ուժի մեջ մտնելու ժամկետը սահմանվել է 2025 թվականի հունվարի 1-ը՝	Ընդունվել է:

		<p>«Ավիացիայի մասին օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքների նախագծերի 2-րդ հոդված</p>	<p>պաշտոնական հրապարակման օրվանից վեց ամիս հետո: Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի 2-րդ հոդվածի 5-րդ մասի համաձայն՝ «Օրենսգրքով նոր տեսակի հարկի կամ վճարի սահմանում, հարկի կամ Օրենսգրքով սահմանված վճարի դրույքաչափի բարձրացում նախատեսող Հայաստանի Հանրապետության օրենքները կամ Հայաստանի Հանրապետության օրենքների նման դրույթները կարող են ուժի մեջ մտնել այդ օրենքների ընդունման օրը ներառող հարկային տարվան հաջորդող հարկային տարվա սկզբից, բայց ոչ շուտ, քան այդ օրենքների պաշտոնական հրապարակման օրը ներառող ամսվան հաջորդող յոթերորդ ամսվա սկզբից:»: Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքի 7-րդ հոդվածում սահմանված են վճարի տեսակները, որի 1-ին մասի 1-ին կետի «ա» ենթակետի համաձայն՝ «Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառվում են՝ 1) պետական վճարներ, որոնց տեսակներն են՝</p>	<p>համապատասխանեցնելով ՀՀ հարկային օրենսգրքի պահանջներին:</p>	
--	--	---	--	---	--

			<p>ա. պետական տուրքը, (...)»:</p> <p>Նախագծով սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքով նախատեսված վճար՝ պետական տուրք, ավիացիայի բնագավառի մի շարք ծառայությունների համար: Այդպիսի դրույթները կարող են ուժի մեջ մտնել այդ օրենքների ընդունման օրը ներառող հարկային տարվան հաջորդող հարկային տարվա սկզբից: Հիմք ընդունելով վերոգրյալը՝ կարող ենք փաստել, որ Նախագիծը կարող է ուժի մեջ մտնել օրենքի ընդունման օրը ներառող հարկային տարվան՝ 2024 թվականին, հաջորդող հարկային տարվա՝ 2025 թվականի սկզբից: Մինչդեռ «Պետական տուրքի մասին» օրենքում լրացում կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդվածում քննարկվող Նախագծի ուժի մեջ մտնելու ժամկետը սահմանված է պաշտոնական հրապարակման օրվանից վեց ամիս հետո: Հիմք ընդունելով վերոգրյալն՝ առաջարկում ենք վերանայել Նախագծի 2-րդ հոդվածով նախատեսված ժամկետը՝</p>		
--	--	--	--	--	--

			<p>համապատասխանեցնելով այն Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսգրքով նախատեսված դրույթների ընդունման համար օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետներին:</p> <p>Ըստ այդմ նախագծի 2-րդ հոդվածում «պաշտոնական հրապարակման օրվանից վեց ամիս հետո» բառերը փոխարինվել են «2025 թվականի հունվարի 1-ից, իսկ գործող շահառուների կողմից սերտիֆիկատի, թույլտվության կամ այլ հաստատման պահպանության համար տարեկան տուրքի վճարումը սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելու տարվա համար վճարվում է սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու տարվա մինչև մայիսի 1-ը» բառերով:</p>		
--	--	--	---	--	--